

BOEKBESPREKING

FRETTER, V. & A. Graham, 1980. The prosobranch molluscs of Britain and Danmark 5: Marine Littorinacea.- Suppl. 7 Journ. mollusc. stud.: 241-284. August 1980. Prijs ca. f 12.

Van bovengenoemd boek, dat in afleveringen verschijnt, is thans het deel "Marine Littorinacea" verschenen. De genera Lacuna en Littorina met in totaal 15 soorten worden uitvoerig beschreven en geïllustreerd met duidelijke tekeningen en SEM photo's. Inbegrepen zijn 6 pagina's literatuuropgaven.

Het werk vordert langzaam en het is te hopen dat de frequentie wordt opgevoerd, want het is een nuttige serie. (Het vorige nr. verscheen dec. 1978.)

A.W. Lacourt

BOUCHET, Ph. & A. WARREN, 1980. Revision of the north-east atlantic bathyal and abyssal Turridae (Mollusca, Gastropoda).- Suppl. 8 Journ. mollusc. stud., 119 pp. December 1980. Prijs ca. f 35.-.

Volgens aankondiging is dit werk het eerste in een serie van noord-oost atlantische, bathyale en abyssale Gastropoda. Het heeft niets te maken met de hierboven genoemde serie van Fretter en Graham. Het verschijnt alleen toevallig ook als supplement in het zelfde tijdschrift.

Alhoewel de gemiddelde malacoloog moeilijk, wellicht nooit, diepzee-mollusken in handen zal krijgen (het materiaal is van diverse diepzee-expedities afkomstig), wordt het hier toch gememoreerd. Het werk ware verdienstelijk te noemen, zou het niet zo zijn, dat de auteurs zich Opperrechters in Taxonomie-land wanen en een uiterst incorrecte uitval naar Nordsieck doen, die te veel nieuwe soorten beschreven zou hebben. En dan te lezen dat Nordsieck dit wel volgens de regels gedaan heeft en de auteurs zelf het nodig achtten 13 nieuwe soorten en 2 nieuwe genera te creëren.

A.W. Lacourt

MØLLER - CHRISTENSEN, J., 1980. Bivalves of the british and northern european seas. Revised and adapted by S.P. Dance. Penguin Nature Guides. Prijs ca. f 15.-.

In dit boek worden ca. 150 soorten bivalven afgebeeld. In zijn oorspronkelijke vorm is het een nationaal deens boekje dat dan zijn verdienste heeft doch in de vertaalde vorm verdient het geen aanbeveling. Tegen de achtergrond van Nordsieck en Tebble is het overbodig.

Men weet bij een bewerking van een boek door een ander dan de oorspronkelijke auteur nooit wat er veranderd is. En Dance spit systematisch niet zo diep. De afbeeldingen zijn ten dele (zwart-wit) naar foto's goed, ten dele getekend, gekleurd en missen dan de precisie van Tebble. Bij Pholas dactylus bv. zijn de schotjes onder de top niet duidelijk. Voor de Ensis-soorten moet men nog steeds teruggrijpen op Van Urk. De kleine Cardiums zijn eveneens niet duidelijk. Venerupis-soorten zijn werkelijk nauwelijks te herkennen. De bijschriften van Acanthocardia aculeata en A. tuberculata zijn verwisseld. Men laat ons nog steeds in het vage over het slot van de Nucula-soorten. Het boek is opgebouwd volgens het algemene schema van de bouw, ecologie en verspreiding der soorten. Met een glossary, inhoudsopgave en classificatie. Het verschilt niet veel met Tebble en de grotere, gekleurde platen moeten veel vergoeden.

A.W. Lacourt

VAN DER TUUK, L.A., 1980. Note on some late Maastrichtian rhyncholites from Limburg, The Netherlands.- Geol. Mijnbouw 59: 333-341, 9 figs.

Kaakdelen van nautiloïde en ammonoïde inktvissen zijn sinds 1861 uit het Maastrichtien van Nederland bekend. Zij worden slechts zelden in de fossiele inktvischelpen waaruit zij afkomstig zijn gevonden, omdat het dier met zijn kaken en de schelp na de dood snel uit elkaar geraken. Het is daardoor onmogelijk deze fossiele kaken met de naam van de fossiele inktvis die daarbij behoort te benoemen, tenzij in die zeldzame gevallen dat de kaken in de daarbij behorende schelp worden aangetroffen. Deze kaken worden dan ook beschreven en benoemd in een genus dat los staat van de eenheden (taxa) in de bekende systematiek. Zo een genus heet een parataxon. In dit geval gaat het om het genus Rhyncholites Biguet, 1819. Omdat ook de kaken van het recente genus Nautilus tot het parataxon Rhyncholites behoren zou dit parataxon een synonym zijn van Nautilus, ware het niet dat vele Rhyncholites-soorten (waaronder dan ook het generotype) tot andere genera en families van de superfamilie Nautilaceae zouden kunnen behoren. Het parataxon wordt dan ook aan een onbepaalde familie van de superfamilie Nautilaceae toegewezen.

Ons mede-lid L.A. van der Tuuk geeft een revisie van het bekende materiaal van Rhyncholites minimus Binckhorst, 1861 en rekent daartoe Rhyncholithus debeyi Binckhorst, 1861 (non Müller, 1851), Rhyncholite donetzensis Shimanskiy, 1969 en Rhyncholite americanus Teichert & Spinosa, 1971.

L.J.M. Butot.